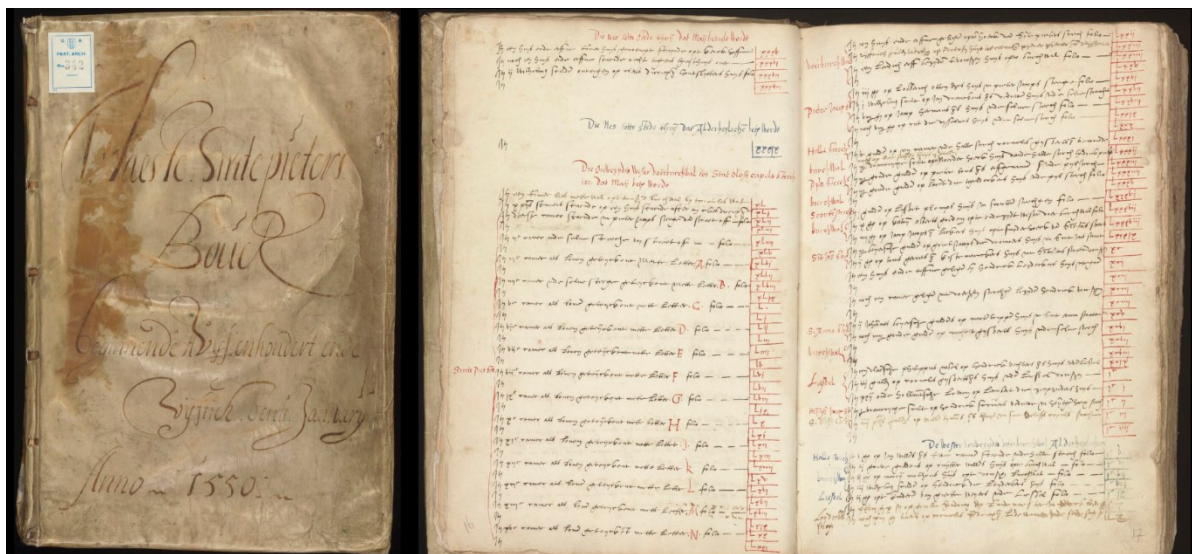

Nieuwsbrief 3, juni 2020

Project ontsluiting Amsterdamse gasthuisarchieven tot 1578

De Corona-crisis is door projectleider Mariëlle Callenbach grotendeels benut voor het schrijven van een projectplan voor de volgende fase van het project Ontsluiting van de Amsterdamse gasthuisarchieven tot 1578. Daarover hieronder meer. Mariëlle heeft voor de eerste fase samen met stagiaire Bente Marschall alle gebonden registers beschreven qua vorm en inhoud. Ook is een grote slag gemaakt bij het analyseren en transcriberen van de inhoud van de registers. Bente is na haar stage nu als vrijwilliger betrokken bij het project. Zij is op dit moment bezig met het schrijven van een masterscriptie op basis van de bronnen uit de gasthuisarchieven. Zowel in Nederland als in België wordt veel belangstelling getoond voor haar werk en de gasthuisarchieven.

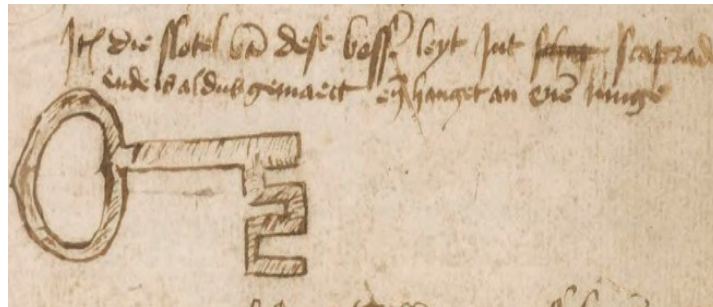
In februari 2020 is Eva Dorst begonnen als master research stagiaire Archiefwetenschap via de UvA. Zij doet onderzoek naar het gebruik van Transkribus¹ voor het transcriberen en inclusief ontsluiten van de bronnen uit de gasthuisarchieven. Ook zal zij een aantal regesten per week maken. De samenwerking met de UvA is door deze stages bestendigd. Plannen om een college te geven bij het Stadsarchief in de Bazel over bronnen uit de gasthuisarchieven konden door Corona helaas niet doorgaan.

Archief van de gasthuizen (342) Inventarisnummer 77

¹ Transkribus is een internationaal project, waarbij de computer wordt geprogrammeerd voor het kunnen lezen van o.a. oude handschriften. Zie: <https://transkribus.eu/Transkribus/>.

In de gasthuisarchieven vinden we een schat aan informatie over middeleeuws Amsterdam. De registers van het St. Pieters Gasthuis laten veel zien over de inkomsten en uitgaven van het gasthuis. Inkomsten kwamen bijvoorbeeld uit renten en pachten op onroerend goed, maar ook uit de verkoop van producten en de bedragen die betaald moesten worden door de provisors en kostgangers van het gasthuis. Daarnaast hingen her en der in de stad bussen waarin mensen, die het gasthuis een warm hart toedroegen, een bedrage voor de zieken konden doen.

Deze sleutel is afgebeeld in één van de registers van het Sint Pieters Gasthuis. Het is de sleutel van één van de collectebussen die het gasthuis her en der had hangen. "Goede luyden" konden hierin een bijdrage stoppen voor de zieken.

Eind mei is de 2de voortgangsrapportage van het project in de stuurgroep Gasthuisarchieven vastgesteld. De fondsen en andere financiers van het project hebben deze rapportage vervolgens ontvangen.

Voor fase 2 van het project is inmiddels een projectplan opgesteld en de fondsenwerving gestart. In de volgende nieuwsbrief van SMAA wordt later dit jaar nader ingegaan op de doelstellingen van fase 2, waarbij het vooral gaat om het realiseren van bronnenuitgaven.

Uitgave proefschrift Bas de Melker

Voor het uitgeven van het proefschrift van Bas de Melker is medio maart de fondsenwerving gestart. In de subsidieaanvragen is de volgende passage opgenomen:

*'De Stichting Middeleeuwse Archieven Amsterdam wil het proefschrift van Bas de Melker **Metamorfose van stad en devotie. Ontstaan en conjunctuur van kerkelijke, religieuze en charitatieve instellingen in Amsterdam in het licht van de stedelijke ontwikkeling, 1385 – 1435** alsnog uitgeven. Met het oog op de viering van het 750-jarig bestaan van Amsterdam (in 2025) wil de stichting meer verhalen over de middeleeuwse stad presenteren aan een geïnteresseerd publiek en aandacht vragen voor De Melkers' intensieve archiefonderzoek naar de unieke ontwikkeling van de kloosters en andere religieuze instellingen in Amsterdam in de periode 1385-1435, een tijdperk waarin de stad zelf een groeispuurt doormaakte. Het boek kan in najaar 2021 verschijnen (oplage minimaal 500 exemplaren).'*

Van 4 aangeschreven fondsen is op moment van schrijven een toezegging binnen, en de andere fondsen besluiten naar verwachting uiterlijk in september over het verzoek.

In het najaar komt een eerste versie van het in het boek op te nemen naschrift gereed, een inspanning van emeritus-hoogleraar middeleeuwse geschiedenis aan de VU, prof. dr. Koen Goudriaan, dr. Hildo van Engen, prof. dr. Hans Mol en dr. Gerrit Verhoeven gezamenlijk.

Naast het werven van voldoende middelen is voor dit project een aantal andere zaken benodigd, zoals het opstellen van een index, het verzamelen van beeldmateriaal, de tekstbezorging en een geactualiseerde, uitgebreide annotatie.

Amsterdams tolprivilege

SMAA wil ieder jaar rond de verjaardag van de stad Amsterdam - op 27 oktober 1275 werd het tolprivilege verleend - een activiteit organiseren. Wat dit najaar precies kan is nog in onderzoek; de uitnodiging hiervoor wordt vanaf september onder de aandacht gebracht.

Vrijwilligers activiteiten SMAA

Mocht u zich ook vrijwillig in willen zetten voor de activiteiten van SMAA, zoals bijvoorbeeld het uitschrijven van de digitale bestanden van middeleeuwse charters of een activiteit over de middeleeuwse stad willen organiseren, dan houden wij ons daarvoor van harte aanbevelen.

Doelstelling SMAA

De Stichting Middeleeuwse Archieven Amsterdam heeft tot doel de toegankelijkheid, beschikbaarheid en het gebruik te bevorderen van de middeleeuwse archieven van en over de stad Amsterdam, opdat de kennis van het middeleeuwse Amsterdam vergroot en verspreid wordt onder een zo breed mogelijk publiek.

Colofon

SMAA-nieuwsbrief 3, juni 2020
www.middeleeuwsamsterdam.nl

Een uitgave van de Stichting Middeleeuwse Archieven Amsterdam
www.middeleeuwsamsterdam.nl

Contactgegevens: middeleeuwsamsterdam@gmail.com en 0625041723
Patrick Vlegels, directeur

- - -

SMAA is in najaar 2018 opgericht door Bas de Melker (1960-2018). De stichting beoogt de toegankelijkheid en het bevorderen van het gebruik van de oudste archieven van onze hoofdstad, om zo de kennis over middeleeuws Amsterdam te vergroten en onder een zo breed mogelijk publiek te verspreiden.